

ANKI KING

– Vinner av årets LICC-kunstpris i London

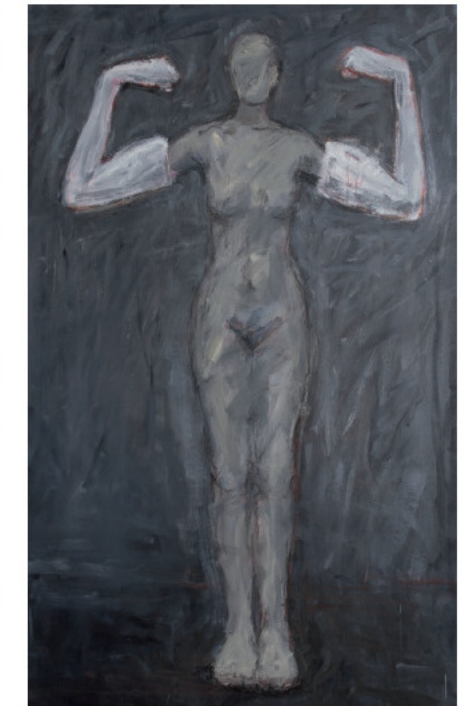
Blant flere tusen kunstverk ble norske Anki King tildelt prisen *Artist of the Year* i årets London International Creative Competition 12. september i år. Hun mottok utmerkelsen for serien *Figures*, som består av fem oljemalerier, malt i blått, hvitt, sort og litt rødt.

White and Red. (Foto fra Anki King)

Twins. (Foto fra Anki King)

Strength. (Foto fra Anki King)

– *Maleriene mine må snakke for seg selv, for jeg har ikke ord for dem. De er like mystiske for meg som for andre.*

Tekst Anne Marit Muri / Foto Anne Senstad

New York (KUNST) – Jeg maler ikke med et ferdig motiv i tankene, og søker heller ikke å lage noe *pent*. Det er bildene selv som forteller meg hva som trengs underveis. Paletten blir ofte begrenset, slik at betrakteren må lete frem fargene på egen hånd, og kanskje blir bildene mer verdifulle på den måten? Jeg ønsker ikke å forføre sansene med øyeblikkelig tilfredsstillelse; disse arbeidene krever en viss innsats fra seernes side og gir seg til kjenne over tid.

Med disse ordene beskriver Anki King (40) hvordan bildene hennes blir til. De fem oljemaleriene som fikk den prestisjefulle prisen i London, er malt med tydelige penselstrøk, i en begrenset fargepalett. Figurene er lange og smale, omgitt av øde landskaper.

– *Hva er bakgrunnen for motivserien?*

– De fem motivene viser ulike menneskeskikkelser enten alene eller i samspill med andre. En figur er på skitur i blåhvitt vinterlandskap. Noen av skikkelsene er bundet sammen i et fellesskap. Et motiv viser en naken kvinne med røde hender og rødt hode. Felles for alle motivene er at de kjennetegnes av en stram, enkel og sterk komposisjon. Bildene er figurative, og abstrakte. Paletten er begrenset. Alle skikkelsene er omgitt av nakne rom, eller øde landskaper.

Juryen som gav førsteprisen til Anki, er bredt sammensatt av anerkjente kuratorer, gallerister og kunstkritikere fra ulike deler av verden. Årets jury bestod av i alt 16 personer, blant annet kunstkorrespon-

den for New York Times i London og norske Knut Ormhaug, som er kurator ved Bergen Kunstmuseum.

Noen få dager før prisen skal deles ut i London, besøker KUNST Anki King i New York, i atelieret hennes i Brooklyn. Hennes bildeuttrykk gjorde oss nysgjerrige, og vi ønsket et møte. Lite ante vi da at Anki skulle vinne prisen og oppnå enda mer ære og berømmelse som kunstner noen få dager etterpå.

Da KUNST får vite at Anki King har fått den prestisjefulle kunstprisen i London, sender vi straks en gratulasjonsmail. Tilbake kommer et kjapt svar, der hun sier at dette var helt uventet, og utrolig gøy! Hun var en av 15 finalister som ble plukket ut av flere tusen innsendte arbeider, fra 73 land, innenfor alle fagområder av kunst, blant annet maleri, fotografi, tegning, grafikk og installasjon.

Til daglig holder Anki King til i studioet hun deler med sin samboer, som også er kunstner. Han er amerikaner og har studert på Yale.

I hver sin ende av det lange og smale lokalet, i 1. etasje, i en lavblokk lager de kunst. Hun maler og tegner, og han har hovedfokus på skulptur. Foran inngangspartiet har de en liten hage. Paret har også en knøttliten bakgårdsuteplass, der de ser en flik av himmelen. Huset er et typisk Brooklyn-bygg oppført i rød murstein. Rett i nærheten myldrer det av sjarmerende cafeer og små butikker.

I dette strøket, som minner litt om Grünerløkka i Oslo, har Anki King oppholdt seg i snart seks år. Tidligere arbeidet hun ti år i et studio i Long Island City. I alt 16 år har den norske kunstneren, som opprinnelig kommer fra Harestua, hatt fast adresse i New York. Hun var 24 år da hun kom til byen første gang, for å studere i den hektiske metropolen. Da var hun ferdig med tre års studier på Oslo Tegne og Maleskole. I 2000 fullførte hun fem års utdanning på The Art Students League i New York. Anki har gjennom sin åtte års studietid og de siste ti årene som kunstner arbeidet med figurativt maleri og grafikk. I det siste har hun også begynt å forme små figurer i leire.

– Er Anki King et kunstnernavn?

– Nei. Jeg er døpt Ann Kristin Laugerud. Anki er en forkortelse, som jeg ble vant til da jeg vokste opp. Jeg har vært gift med en amerikansk musiker i syv år, som het King til etternavn. Navnet er lett å bruke i USA, og det er naturlig for meg å fortsette å hete Anki King.

– Hva kjennetegner ditt bildeuttrykk?

– Jeg er fascinert av menneskelige følelser, av norsk natur, og jeg elsker det skandinaviske sommerlyset. Blått, hvitt, grått og sort er farger jeg stadig vender tilbake til i bildene mine. Disse fargene er en viktig del av meg, som om elementer av den norske naturens fargepalett har satt et avtrykk i mitt sinn. Gråstein, lyng, små bekker og trær, det åpne landskapet, og barndommens fisketurer, bærturer, soppturer og skiturer ligger forankret i meg. Det er disse inntrykkene og minnene jeg stadig vender tilbake til når jeg maler.

Oppvekst på Harestua

– Hvordan var det å vokse opp på Harestua?

– Min oppvekst har vært trygg og god. Foreldrene mine tok ofte sine to barn med på turer i skog og mark. Vi var en aktiv familie, som brukte mye av fritiden vår utendørs.

Jeg tilbrakte mye tid for meg selv. Om sommeren likte jeg å sitte under trær og leke. På lange og kalde vinterkvelder lå jeg ofte på gulvet i stuen omgitt av tegnesaker.

Barndommens dagligliv husker jeg ikke komplett klart og tydelig. Noen av minnene forsøker jeg å rekonstruere fragmenter av, opplevelsene er ofte vage, men når jeg maler, kommer de tydeligere frem i bildene mine.

– Jeg var tidlig klar over at jeg måtte forlate hjembygda fordi jeg ville lære å male. Jeg ville ut å hente kunnskap. Først dro jeg til Lillehammer for å gå på Nybu kunstskele, det var skummelt nok i seg selv for en som kom fra Harestua. Oslo var enda litt mer skremmende, men jeg ville dit for å gå på Oslo Tegne og Maleskole. Da jeg bestemte meg for å dra til New York for å studere kunst, var jeg ikke lenger en liten og redd pike fra Harestua.

– Minnene fra Norge blir merkelig nok klarere når jeg er så langt borte fra hjemlandet. Jeg maler i en litt underlig form, og bruker mye gråtoner, blått og sorte fargepaletter.

Anki King er høy og slank, og minner om de samme lange og smale skikkelsene hun maler. Hun smiler ofte, og snakker med mild stemme. Øynene er store og åpne, som om de er skapt for å fange inn alt hun ser rundt seg.

Hun viser oss rundt i atelieret, og ruller ut flere av sine seneste malerier. Noen henger hun veldig kjapt opp på veggen for at vi skal få se dem litt bedre. Hun er rask og netthendt.

På et bord står en stor skål med norsk godteri, som Anki har fått av sin søster som nylig har vært på besøk.

– Bare forsyn dere, sier hun vennlig til fotografen og journalisten. Spor fra godteri-spising har ikke festet seg på Ankis skikkelse, og vi merker at hun selv ikke lar seg friste av de søte godsakene i boksen.

Ovale kvinnehoder

– Du har nylig malt en serie med ansiktsløse kvinnehoder, som du har kalt *Indivisuality*, som ble vist frem på soloutstilling i galleri Athene i Drammen våren 2010, hvordan kom du frem til denne ideen?

– Serien med individuelle kvinnehoder ble skapt etter at jeg først laget et maleri med flere hoder. Plutselig så jeg at det ville fungere med kun ett ovalt hode på lerretet for å rendyrke formen.

Den ovale formen minner om et speil. Hodene har ikke ansiktstrekk, og betrakteren må fylle ut historien selv. Her er det ingen ansikter som har et ferdig eller et komplett uttrykk.

Hvem er vi egentlig når vi ser oss i speilet, vet vi hvem vi er, hva sier speilbildet om oss. Det er noen av disse tankene jeg dveler med i denne serien.

Ansikt preges av ulike følelser og sinnsstemninger. Det er mye intelligens i følelser, og de er viktige å ta hensyn til. Følelser må ikke alltid forstås med hodet, mener Anki.

De uttrykksløse ansiktene handler også om fravær av følelser. Ingen av ansiktene uttrykker en opplagt følelse. Jeg tror mange unge mennesker i dag er trenet til å ikke ha så mye følelser i seg. Mange unge i dag vokser opp med å se harde voldfilmer. Drap og brutale overfall er noe de er vant til å se på film, på tv og gjennom tv-spill, og kanskje dette fører til en form for likegyldighet, som gjør at andres lidelser er noe man forholder seg til med distanse og lite empati.

– Mine bilder krever litt av betrakteren, sier Anki. Jeg vil at hver og en skal fylle ut historien selv. Selv om jeg vil fortelle noe med bildene mine, er ofte formen viktigere for meg enn selve innholdet.

Meditativ malerprosess

– Hvordan foregår malerprosessen?

– Å gå inn i verkstedet er noe jeg må forberede meg godt på. Jeg kler meg alltid om, tar på malerklær og starter forsiktig med å bla i kunstbøker. Rommet jeg går inn i, må være preget av ro. Jeg må være nær bildene en hel dag. Det er en møysommelig prosess. Jeg må synke inn i meg selv for å jobbe helt intuitivt. Etter litt stillhet, der tankene flyr, kommer jeg frem til hva jeg skal gjøre. Da vet jeg hvor jeg skal sette de neste malerstrøkene og med hvilken koloritt og styrkenivå. På en måte kommer det nesten av seg selv når jeg har mediteret frem den rette følelsen, og er sterkt mentalt til stede i skaperrollen. Først da kan jeg komponere formen og velge valører.

– Jeg liker å male tykke strøk på lerretet. Et figurativt maleri der penselstrøkene er fremtredende, gjør uttrykket mer dynamisk, mener Anki.

– Jeg er alltid mest opptatt av å uttrykke følelser i bildene mine. Jeg kjenner på meg når bildet har fått den rette formen, og stoler på egne følelser. Å male er et kall for meg.

– Du maler nesten alltid kvinner, hvorfor?

– Av den enkle grunn at jeg selv er kvinne, og at jeg kjenner livet best fra et kvinnelig ståsted.

For en tid tilbake hadde jeg en skoleklasse på besøk i atelieret, og de lurte på det samme, hvorfor jeg malte så mange kvinner. De så jo nesten bare kvinnebilder i atelieret.

– Jeg ga det samme svaret til barna som var her. Livet som kvinne er det jeg kjenner best til, og det er dette livet jeg maler, i ulike faser og i ulike sinnsstemninger.

Motivene mine har også noe androgynt over seg. Kvinnene er ikke særlig formfulle, de er nøytrale, uten typiske kvinnelige attributter.

Motivene og ideene kommer til meg sakte, men sikkert, på engelsk pleier jeg å si at *art is something that happens to me*. Det er ikke noe jeg velger, det bare kommer av seg selv.

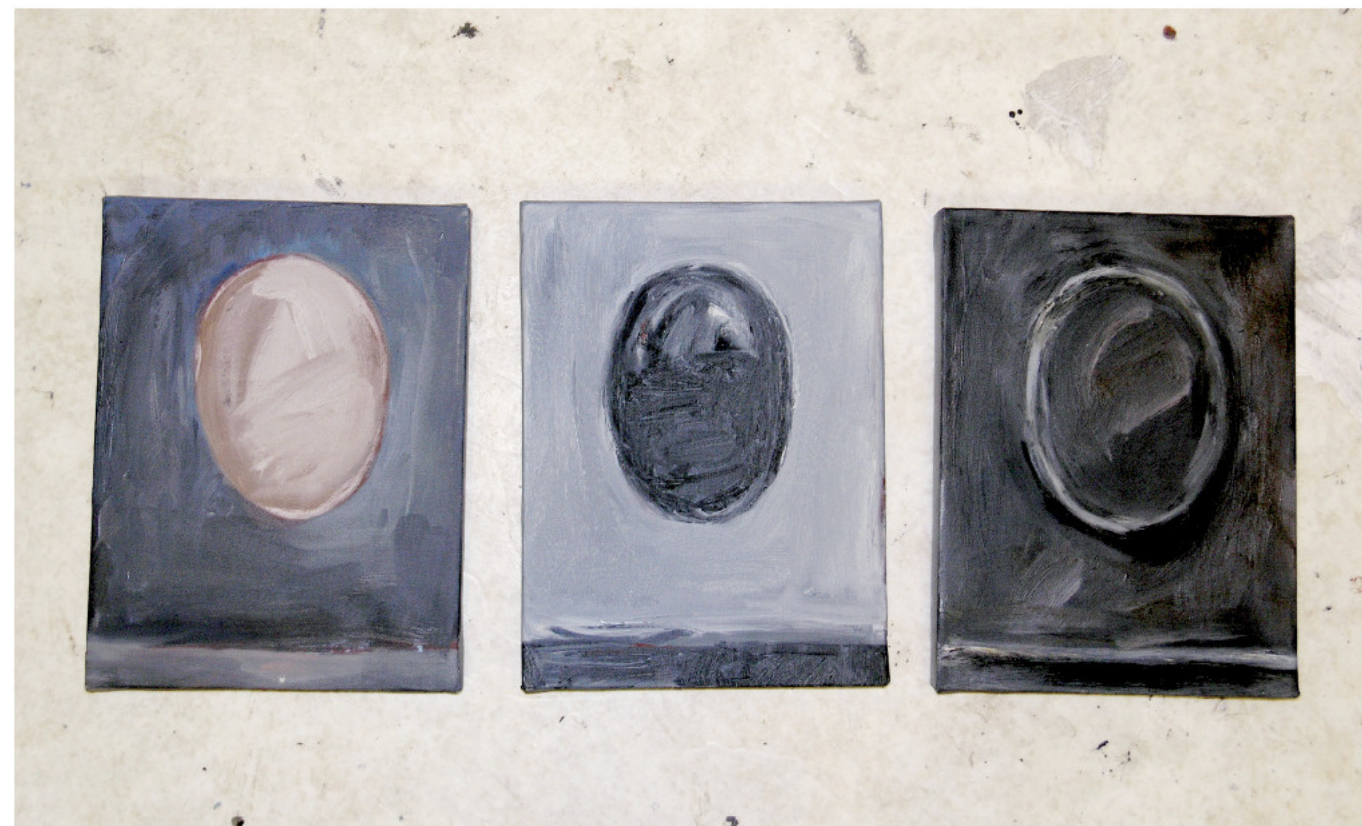
– I maleriet *White and Red* har du malt kvinnen med rødt hode og røde hender, hvorfor?

– Bildet viser en kvinnefigur som er åpen og naken. Hendene holdes frem, og de er røde. Hodet stråler også imot betrakteren i rødt.

Hodet og hendene er for meg et symbol på skaperkraft, derfor den røde fargen. Rødt symboliserer varme, lidenskap og lidelse. Hodet og hendene gløder når jeg jobber, og det ble derfor naturlig å utheve dette feltet med en ildfull farge. Rødt skaper også kontrast til bildets hovedpalett i blått, grått og sort.

↪ Maleri fra serien *Figures*.

» Maleri fra serien *Indivisuality* som viser ovale kvinnehoder.

⇒ Anki King bor i Brooklyn, New York i denne gaten.

↗ Anki King i sin bakgårdshage i New York.

Kunstsenter og Peder Balke Senteret.

– Våren 2010 var jeg aktuell med bilder på soloutstilling på Galleri Athene i Drammen, og på Galleri Svae på Gjøvik i 2009.

– I november skal jeg delta på en gruppeutstilling i Lichtenstein Art Center, med maleriserien *Figures*. Forespørselen til å delta på utstillingen har jeg fått fra en kurator, jeg kjenner fra før av.

– Bildene jeg maler nå, representerer et uttrykk jeg omsider er komfortabel med. Jeg føler meg moden som kvinne, og gjennom de siste årene har jeg funnet frem til et friere uttrykk.

– Ved siden av å være maler underviser jeg studenter i kunst på The Art Students League of New York i 80 prosent stilling. Tiden er knapp, men jeg elsker det jeg holder på med.

Sosial nettverksbygger

– Mange av de norske kunstnerne som bor i New York, betrakter deg som sosial og flink til å knytte folk sammen, hvordan får du tiden til å strekke til?

– Det er ikke så mange norske kunstnere i New York, vi er en gruppe på ca. 20 personer som jobber seriøst med kunst. Jeg har vært i metropolen lenge og har god oversikt over hvem de norske kunstnerne er. Jeg liker å gå på kunstutstillinger og å følge med på hva de andre norske kunstnerne jobber med, og påtar meg gjerne rollen som sosial pådriver. Å skape sosiale nettverk er naturlig for meg. Det er plass til alle som vil noe, i denne byen. Selv liker jeg å konkurrere, å strekke meg etter nye mål. Det er inspirerende å løfte frem andres arbeid også.

Nå straks må Anki løpe av gårde for å rekke subwayen til Chelsea. Hun skal se Sol Kjøk sine bilder i kveld, sammen med minst 100 andre gallerigjester. Denne septembervelden åpner de fleste galleriene i New York sine dører for en ny sesong. Det er skikkelig høstslipp på kunstmarkedet i verdensbyen akkurat nå.

– Jeg har alltid likt å leve og bo i New York. Etter så mange år her borte opplever jeg fremdeles byen som svært inspirerende. Her får jeg se og være nær de aller beste kunstverkene i verden. Å være omgitt av så mye skaperkraft og så mange dyktige kunstnere gir meg et konstant dytt i ryggen til selv å komme videre i min egen kunstneriske prosess, sier Anki King.

Et puff i riktig retning fikk hun definitivt erfare nå nylig i London, der hun ble trukket frem i lyset på den internasjonale kunstarenaen.

Påvirket av amerikansk kunst

– Når du maler, henter du inspirasjon fra kunstbøker, hvilke kunstnere er det som gir deg nye ideer og tanker?

– Det er særlig kvinnelige kunstnere som inspirerer meg, blant annet skulptør Eva Hesse (1936–1970). Hesse var tyskfødt jøde. Hun vokste opp i New York og var utdannet fra Yale School of Art and Architecture. Jeg opplever henne som en svært innovativ kunstner som jobbet med materialer som den gang var nye, blant annet latex, fiberglass og plastikk. Kunsten hennes er sterk, preget av et liv med store følelsesmessige påkjenninger. Hun beveget seg fra minimalisme til postminimalisme. Hennes personlighet var karismatisk, og hun gjorde sterkt inntrykk på de som møtte henne, forteller Anki.

– Maleren Susan Rothenberg (født 1945 i New York), som lever og arbeider i New Mexico, er også en god kilde til inspirasjon. Hun maler hester og dansende figurer, hoder, kropp, dyr og atmosfæriske landskaper i en enkel og poetisk stil. Denne vender jeg stadig tilbake til.

– Skulptør Kiki Smith (født 1954 i Tyskland), som lenge har bodd i New York, er en av mine favorittkunstnere. Hun lager feminine figurer, ofte selvportretter. Kunstneren er også politisk aktiv og har sterke meninger.

– Jeg vil også fremheve Nathan Olivera (født i 1928 i California). Han er en svært sentral amerikansk maler, grafiker og skulptør, og en av pionerene i vår tid innenfor abstrakt ekspresjonisme. Han er tidligere professor i kunst ved Stanford University. Hans skulpturer er maleriske, og hans malerier er skulpturelle. Det er noe av det samme jeg prøver å oppnå i mitt arbeid.

Manuel Neri (født i 1930 i California) er maler, grafiker og skulptør som er opptatt av figurativt uttrykk med abstrakte former. Jeg ser stadig noe nytt i disse kunstnerne, de har uttrykk som jeg føler meg beslektet med.

– Hvilke gallerier representerer deg?

– Jeg har ikke fast gallerist i New York, men har likevel deltatt på seks soloutstillinger her, blant annet med serien *Sisters* på Trygve Lie Gallery i 2009. Bildene *Remembrance* ble vist på Something Unexpected Art Gallery i 2008. I år har jeg også stilt ut bilder på gruppeutstilling i Den dominikanske republikk, Wales og Brasil. I Norge har jeg vist frem bilder i Østfold

ANKI KING

- Født: 1970.
- Oslo Tegne og Maleskole, 1992 – 1994.
- The Art Students League of New York, 1995 – 2000.
- Innkjøpt av Den norske sjømannskirken i New York.
- Innkjøpt av Appleton Museum i Florida.
- Innkjøpt av flere private kunstsamlere i USA.
- Soloutstilling i Galleri Athene i Drammen våren 2010, samt en rekke individuelle utstillinger i New York og Norge de siste ti årene. Deltatt på årlige gruppe-utstillinger i USA og Europa siden år 2000.
- Deltatt på Høstutstillingen i Oslo i 1996.